

[Uutiset](#) [Lehdet](#)[Jaa lukuoikeus](#)[Ilkka](#)[Valikko](#)

Tero Janhunen ja Kari Janhunen elokuussa Kauhavalla lentonäytöksessä. Hawkin kyljessä näkyy nimikirjoitus Paavo Janhunen, joka toi ensimmäisen Hawkin Suomeen 40 vuotta sitten. KUVA: ANTTI LEHTO

Kolmen polven lentäjät

Sotilasilmailun ammattilaiset kehuvat kilvan Hawk-harjoitushävittäjää, jonka valinnassa yhdellä miehellä oli ratkaiseva rooli.

 [Tilaa jille](#)

Jukka Harju HS

2:00 | Päivitetty 8:27

ISOISÄ oli lentäjä. Isä oli lentäjä. Ja niin pojastakin tuli lentäjä.

Joulukuussa tulee täyteen 40 vuotta siitä, kun Suomen ilmavoimat sai

ensimmäisen Hawk-harjoitushävittäjänsä. Sen lensi Englannista Poriin majuri **Paavo Janhunen**.

Hän oli 1970-luvulla alkaneen harjoituskonehankinnan pääkoelentäjä ja oli mukana valitsemassa konetyyppiä, kun Suomi etsi seuraajaa Fouga Magister -suihkuharjoituskoneelle.

Janhusten suku kietoutuu aivan erityisellä tavalla Hawkeihin. Paavon poika **Kari Janhunen**, 60, on entinen Satakunnan lennoston komentaja, joka lensi Hawkilla 1 200 tuntia ja jäi everstinä eläkkeelle vuonna 2010.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

**VÄLIPÄIVINÄ KAIKKIIN
VAIHTOAUTOIHIN:**

Tämä tarjous ei toistu: voimassa 28.-31.12.2020.

RAHOITUSKORKO
0%
* KULUT

HYVITYS VÄHINTÄÄN
2000€
NYKYISESTÄ AUTOSTASI

LänsiAuto

Katso valikoima »

MAINOS PÄÄTTY

Ja nyt Karin poika, kapteeni **Tero Janhunen**, 31, lentää Hawk-hävittäjiä koelentäjänä Pirkkalassa, jossa hän kuuluu Tukilentolaivueeseen.

On harvinaista, että samalla konetyypillä voidaan lentää täysipäiväisesti 40 vuotta saman maan ilmavoimissa ja kouluttaa sillä hävittäjälentäjiä vuosikymmenestä toiseen.

Yhtä harvinaista on, että on olemassa suku, jossa jo kolmas polvi lentää samaa konetta.

SUOMESSA on yksi Hawk-harjoitushävittäjä, jonka kyljessä on Paavo Janhusen nimikirjoitus.

Se on kopioitu nimikirjoituksesta, jonka hän kirjoitti kolmatta luokkaa kansakoulussa käyvän poikansa Karin koulutodistukseen vuonna 1969 Kuorevedellä.

Nimikirjoitus koneen kyljessä on Ilmavoimissa erityinen kunnianosoitus.

Porissa otetussa uutiskuvassa näkyy tilanne, jossa majuri Paavo Janhunen on juuri lentänyt ensimmäisen Hawk-hävittäjän Suomeen. Kuva on päivätty joulukuulle vuonna 1980. KUVA: ILKKA RANTA / LEHTIKUVA

Pojanpoika Tero lentää yhä silloin tällöin samaa, isoisän nimikirjoituksella varustettua konetta. Se on viimeinen Valmetin Kuoreveden Hallissa koottu yksilö.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

ale

Vain
huomenna

VAIN 1.1.

KAIKKI TUOTTEET

vähintään

-50%*

ALE ALKAA ASKOSSA HUOMENNA **PERJANTAINA**

**Kaikki patjat, lepotuolit
ja sohvut 2.-10.1.**

vähintään

-50%*

**Kaikki matot ja muut
tuotteet 2.-10.1.**

jopa

-40%* -60%*

Myymälät avoinna **PE 1.1. KLO 11-18**

Selaa tuotteita osoitteessa **asko.fi »**

*Alennukset normaalihinnoista.

Ei koske aiemmin tehtyjä kauppvoja eikä Huippuetutuotteita.

MAINOS PÄÄTTY

Tunne on erityinen, Janhunen kuvailee. Kone on teknisesti samanlainen kuin muutkin Hawk-hävittäjät. Lentäminen tuntuu siis samalta.

”Mutta sitten, kun koneessa harvoin sattuu sellainen hetki, että on aikaa miettiä ja fiilistellä, niin onhan sitä tunnetta vaikea sanoin kuvailla. Tuntuu siltä, että on osa jotakin itseään suurempaa.”

Everstiluutnantti Paavo Janhunen kuoli 44-vuotiaana Kuorevedellä keväällä 1985, kun hänen koelentämänsä Valmet Redigon edeltäjä Valmet Turbo Vinha syöksyi järven jään läpi kierteessä, joka ei oiennut.

”Itsehän en koskaan tuntenut Paavoja, hän kuoli ennen kuin synnyin. Olen kuullut, että hän oli mukava työkaveri ja aikaansaava tyyppi. Hän oli maatalon poika, joka tyhjästä ja heikollakin koulumenestyksellä ponnisti oman alansa huipulle. Kyllä se lämmittää mieltä”, Tero Janhunen kertoo.

Kuvassa Ilmavoimien Midnight Hawks-osasto elokuussa Kauhavalla. Sen neloskoneessa näkyy sivuvakaajaan maalattu Hawk 40 years -tunnus. KUVA: ANTTI LEHTO

Midnight Hawks esiintyi Kauhavalla elokuussa. Alemmassa koneessa 40-vuotistunnus.-
KUVA: ANTTI LEHTO

Paavo Janhusen pojan Karin uravalintaan isällä oli iso merkitys.

”Halusin lentäjäksi jo pikkupoikana. Isä sanoi, että kannattaa pyrkiä lento-Rukkiin, kun intti pitää kuitenkin käydä. Pyrin ja pääsin. Näin, että isä piti ammatistaan, ja näkeehän sen jo naamasta muutenkin, kun ihminen on tullut lentämästä. Sitä voi kysyä keneltä tahansa lentäjän vaimolta.”

PAAVO JANHUSEN vaikutus Hawkien valintaan on ollut ratkaiseva. Näin sitä ainakin kuvaa Janhusesta kirjaa kirjoittava entinen Karjalan lennoston komentaja **Ari Jussila**.

Hawk-koneiden hankinta 1970-luvulla oli isoin yksittäinen asekauppa, jota Suomi oli tehnyt siihen mennessä, Jussila sanoo. Sen arvo oli vähän alle miljardi markkaa, nykyrahassa vajaat 1,5 miljardi euroa.

Janhunen oli tuolloin ilmavoimien kokenein lentäjä.

”Hänen sanansa siitä, minkälainen kunkin koneen suorituskyky oli, oli täysin ratkaiseva”, Jussila sanoo.

Janhusen sana painoi jopa niin paljon, että hänen Suomen koneisiin

vaatimiensa muutosten perusteella Hawkien valmistaja British Aerospace teki muutoksia kaikkien tuotannossa olleiden koneiden ominaisuuksiin, Jussila kertoo.

JOKAINEN suomalainen hävittäjälentäjä saa ensikokemuksensa suihkukoneista juuri Hawkissa. Se on nyt 40 vuotta ollut reitti esimerkiksi MiGin tai nyttemmin Hornetin ohjaimiin.

Yksi Suomen eniten Hawk-tunteja (1 340) kellottanut lentäjä on eversti evp **Jukka Ahlberg**, entinen Lentosotakoulun johtaja ja ensimmäisen Hawkia lentäneen kadettikurssin jäsen.

Hän arvioi, että Paavo Janhunen osasi valita Suomelle oikean koneen.

Jukka Ahlberg Kauhavalla vuonna 2013 lähdössä lennolle Hawk Mk66 -koneella. Sveitsistä tilatut Hawkit olivat punaisia. Ahlberg kuittaa kuvassa koneen vastuulle. KUVA: JUKKA AHLBERGIN KOTIALBUMI

Jukka Ahlberg Hawkin ohjaamossa. KUVA: JUKKA AHLBERGIN KOTIALBUMI

”Jotain kertoo jo se, että se on lentänyt 40 vuotta ja lentää vielä pitkälle 2030-luvulle. Valinta oli hyvä, koska aikanaan valittiin riittävän suorituskykyinen kone. Toinen syy on, että tasoa on pidetty ja nostettu vuosien varrella koko ajan”, Ahlberg sanoo.

Suomi tilasi Hawk-hävittäjiä 1970-luvulla 50 kappaletta. Niistä valtaosa koottiin Suomessa.

Myöhemmin 1990-luvulla Suomi tilasi koneita seitsemän lisää. Onnenpotkuna alalla pidetään sitä, että Suomi sai ostettua 18 vähänkäytettyä Hawkia Sveitsistä vielä vuonna 2007. Ne toivat koko kalustolle rutkasti lisää käyttövuosia.

”Muuten rungot vanhoissa koneissa olisivat alkaneet väsyä. Ja vaikka niitä kuinka olisi modifioitu, ne eivät olisi kestäneet enää lentämistä. Tällä

päästiin siihen, että elinikää näyttää tulevan yli 50 vuotta”, Ahlberg sanoo.

Suuri yleisö muistanee Hawkit parhaiten siitä, että niillä lentää myös Ilmavoimien taitolentoryhmä Midnight Hawks. Tänä vuonna Hawkeissa on nähty juhlavärejä 40-vuotisen lennon merkiksi.

ONNETTOMUUKSISSA Hawkeja on tuhoutunut kaksitoista. Niissä on kuollut viisi lentäjää.

Vuosien varrella koneita on modernisoitu suomalaisvoimin monin tavoin. Niihin on muun muassa integroitu infrapunaohjukset, uusittu avioniikka ja kehitetty lasiohjaamot.

Ne Hawkit, joita 31-vuotias kapteeni Tero Janhunen ajoittain lentää, ovat siis teknisesti aivan eri koneita kuin isoisänsä Paavon lentämät.

Mutta hävittäjätutkaa Hawkeissa ei ole, mikä olisi nykyaikaisessa ilmasodassa iso puute.

Perämerellä Oulun edustalla Ahlberg ampui ensi kertaa harjoituksessa Hawkiin jälkikäteen integroidun infrapunaohjuksen. Sen kohteena oli laskuvarjolla laskeutuva ja kuumana palava maalitonkka.

”Ensimmäinen tunne kun painaa liipaisinta on, että miksi se ei lähde ja onko jotain vialla. Siinä on muutaman sekunnin kymmenyksen viive, jolloin ehtii ajatus käydä mielessä. Sitten ohjus putoaa siiven alta ja rakettimoottori käynnistyy, kuuluu suhahdus ja näkyy valojuova ja savuvana ja se miten se ohjautuu maaliin.”

”Lopuksi räjähtää.”

TOINEN mieleen painunut kerta Hawkin suorituskyvystä sattui ampumaleirillä Lohtajalla.

Ahlberg oli leirillä yhteysupseerina. Hän selosti tuhatpäiselle, pääosin reserviläisjoukolle, miten Hawk rynnäköi ja ampuu kerralla kaikki 144 rakettiansa. Viimeistään silloin tajusi, että Hawk on myös kriisiajan kone.

”Kaikki tapahtui sekunnilleen, kuten selostin. Muistan yleisön

vaikuttuneisuuden ja sen, miten isossa joukossa oli aluksi hälinää, mutta kun kaikki oli tapahtunut, oli tyystin hiljaista. Oho, olipa vaikuttavaa, yleisö ajatteli.”

Hawk myös opetti hänelle aikanaan vasta muutaman lentotunnin kohdalla, että luontoa vastaan ei kannata taistella.

Hän lähti lennolle ja huomasi, että siipeen alkaa muodostua jäätä. Hävittäjällä ainoa keino poistaa jää on nostaa nopeutta eli syöksyä, mutta se oli hankalaa, kun koko pilvialue oli jäätävää kerrosta.

”Kiihdyttelin konetta monta kertaa ja laskin nokkaa, onneksi moottori toimi. Varmaan viisitoista minuuttia tein syöksyjä ja etsin kuivempaa sekä lämpimämpää ilmakerrosta, ennen kuin sain siiven jäät ropisemaan. Vauhtia oli jotain 800 kilometriä tunnissa. Ainakin opin tarkkailemaan jäätyamisen alkamista varhemmin.”

HAWKIT siis lentävät jonnekin 2030-luvulle asti. Samaan aikaan Suomessa pohditaan korvaavaa hävittäjää nykyisille Horneteille. Hankinta maksaa noin kymmenen miljardia euroa. Jossain vaiheessa Hawkitkin on korvattava uusilla.

Kari Janhunen katsoo, että isänsä valitsi oikein.

”Sanoisin, että minun iskäni onnistui aika hyvin, kun valitsi meille sellaisen koulutuskoneen, joka on ollut käytössä koko tämän ajan. Onnettomuuksia niillä on ollut, mutta aika harvoin se on johtunut teknisestä viasta. Se on ollut mukava, helppo ja turvallinen lentää, aivan ykköskamaa”, Kari Janhunen sanoo.

Kolmannen polven Hawk-lentäjä Tero Janhunen sai lokakuussa pojan. Siitä heräsi suvun kesken yksi aivan ilmeinen kysymys.

Voisiko tässä olla suvun neljäs lentäjä? Jos niin käy, kone tuskin olisi enää Hawk.

”En aio syöttää hänelle mitään urapolkua, iskä on siitä aiheesta ollut enemmän innoissaan. Aionkin ulkoistaa lento-opetuksen Kari-papalle”, Tero Janhunen sanoo.

Autokollin liittämistä ei ole

 Jaa

 Tallenna

Osaston uusimmat

Luitko jo nämä?

Elämä | Liisa, Taneli ja Jaakko tienaa hyvin, ja siitä on tullut ongelma – Tällainen on vaiettu ilmiö, josta osa hyvätuloisista kärsii

 Hyvinvointi 8:24

Minä väitän | Terveellisesti elävät ihmiset eivät joudu paljoakaan ponnistelemaan, sanoo psykologian dosentti – Nämä pienet muutokset toimivat tehokkaammin kuin uusi ruokavalio

 Hyvinvointi 7:39

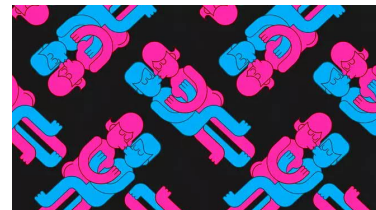
Suojelupoliisi | Supon päällikkövalinta turvallisuusselvitystä vaille valmis – Päivi Kairamo ei valittu laajaan taustojen tarkistukseen

Politiikka 12:44

Elämä | Moni saisi seksistä nautinnollisempaa romuttamalla pari jähmeää uskomusta – Asiantuntija kertoo, mistä hyvän seksin tunnistaa

 Hyvinvointi 7:56

HS Vantaa | Puuhun alkoi kasvaa hohtavanvalkoista karvaa Vantaalla – Stefan Nordin haki heti kotoaan kameran ikuistaakseen harvinaisen ilmiön

Vantaa 30.12. 17:27

Yhdysvallat | Republikaanit kaatoivat Trumpin vaatimuksen, jota demokraatit tukivat – kotitalouksien saama elvytysraha jää 600 dollariin

Talous 12:37

Henkilöt | HS kokosi listan eri alojen henkilöistä, joista tullaan puhumaan vuonna 2021

 Talous 7:42

Perhe | Kosma Saatsi, 6, ei saa käyttää päiväkodissa haluamiaan vaatteita, koska siitä tulisi ”hässäkkää” – Sen sijaan Prismassa aikuiset näyttävät peukkua

 Perhe 7:55

Osaston luetuimmat

Uutiset	Lehdet	Tuki ja palaute	Ilmoita Hesarissa
Etusivu	Päivän lehti	Asiakaspalvelu	Perheilmoitukset
Uusimmat	Näköislehti	Yhteystiedot	Mainostajalle
Luetuimmat	Muut lehdet	Lähetä palautetta	

[Käyttöehdot](#) [Tietosuojalauseke](#) [Tietosuojakuvaus](#) [Evästekäytännöt](#) [Evästeasetukset](#)
[Käyttötymiseen perustuva mainonta](#)

Lataa sovellus – se on paras tapa kokea Hesari

